Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2020-316
(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, mr. dr. K. Engel, drs. J.H. Paulusma-de Waal, arts, leden en mr. J.J. Guijt, secretaris)

Klacht ontvangen op	: 19 oktober 2019
Ingediend door	: Consument
Tegen	: BNP Paribas Cardif Schadeverzekeringen N.V., gevestigd te Oosterhout, verder te noemen Verzekeraar
Datum uitspraak	: 8 april 2020
Aard uitspraak	: Niet-bindend advies

Samenvatting

Partijen verschillen van mening over de vraag tot wanneer Verzekeraar Consument een arbeidsongeschiktheidsuitkering moet verstrekken. De Commissie is van oordeel dat uit de verzekeringsvoorwaarden in niet mis te verstane bewoordingen volgt dat het aantal uitkeringen voor een zelfde aandoening is beperkt tot 48 maanden. Consument doet naar het oordeel van de Commissie ten onrechte een beroep op een tweetal andere artikelen uit de verzekerings-voorwaarden. De conclusie is dat Verzekeraar niet toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verplichtingen door zich op het standpunt te stellen dat Consument – mits hij aan de voorwaarden voor uitkering blijft voldoen – op basis van de thans bij Consument bestaande aandoeningen recht heeft op uitkering gedurende maximaal 96 maanden. Consument heeft ook geen recht op premievrijstelling gedurende de periode van arbeidsongeschiktheid omdat partijen dit niet zijn overeengekomen. De vordering wordt afgewezen.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken met bijlagen:

- het door Consument ingediende klachtformulier;
- de brief van de gemachtigde van Consument van 26 oktober 2019;
- het verweerschrift van Verzekeraar;
- de namens Consument ingediende repliek;
- de dupliek van Verzekeraar.

De Commissie stelt vast dat Consument heeft gekozen voor een niet-bindend advies. De uitspraak is daardoor niet-bindend.

De Commissie stelt vast dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak kan daarom op grond van de stukken worden beslist.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten.

2.1 Consument, geboren op [datum] 1959, heeft met ingang van 1 januari 2000 via tussenkomst van een tussenpersoon een verzekering 'Zeker Wonen Eigen Woning' (hierna: 'de Verzekering') bij Verzekeraar afgesloten. De Verzekering biedt dekking bij arbeidsongeschiktheid. Het verzekerd maandbedrag bedraagt NLG 700,- (€ 317,65).

2.2 Het op 28 december 1999 gedateerde polisblad vermeldt als einddatum van de Verzekering 31 december 2004, met een daarop volgende verlenging van telkens twaalf maanden.

2.3 Op de Verzekering zijn de Algemene Verzekeringsvoorwaarden HOP398M (hierna: 'de Voorwaarden') en de daarin opgenomen 'Bijzondere bepalingen inzake ziekte en arbeidsongeschiktheid' (hierna: 'de Bijzondere bepalingen') van toepassing. In de Voorwaarden staat, voor zover hier relevant, het volgende:

"(…)
Art. 7 Aanvang, duur en einde van de verzekering
(…)
De verzekering eindigt: (…)
- Op de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin verzekerde 65 jaar wordt (…)".

In de Bijzondere bepalingen staat, voor zover hier relevant:

"(…)
Art. 2 Verzekeringsuitkering
Met inachtneming van het hieronder gestelde, zal de uitkering aan verzekerde geschieden.

Het recht op uitkering bestaat:
1. (….)
2. Bij een eigen risicoperiode van 365 dagen vanaf de eerste dag na de eigen risicoperiode zolang het in het kader van de uitvoering van de wetten inzake de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen vastgestelde percentage arbeidsongeschiktheid tenminste 45 bedraagt voor elke volle maand van ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Het aantal uitkeringen voor een zelfde aandoening is beperkt tot 48.

Art. 3 Betaling van de uitkering

1. (…)

2. In alle andere gevallen geschiedt de uitkering aan het einde van de ziekte of arbeidsongeschiktheid in één som, waarvan de hoogte wordt bepaald door de verzekerde maandlast te vermenigvuldigen met het aantal volle maanden dat de ziekte of arbeidsongeschiktheid na de eigen risicoperiode heeft geduurd.

De uitkering zal zolang de ziekte of arbeidsongeschiktheid voortduurt, voor elke volle maand van ziekte of arbeidsongeschiktheid als voorschot op de in de eerste volzin bedoelde som maandelijks en achteraf geschieden. (…).”

2.4 Consument heeft zich begin 2017 per 5 januari 2015 bij Verzekeraar arbeidsongeschikt gemeld wegens psychische klachten, slijtage gewrichten, een beknelde zenuw in de arm, uitvalsverschijnselen aan handen en vingers, concentratieproblemen en gehoorproblemen.

2.5 De medisch adviseur van Verzekeraar heeft naar aanleiding van de arbeidsongeschiktheids-melding van Consument medische informatie opgevraagd bij onder andere de huisarts van Consument, de behandelend orthopeed, de behandelend psychiater, de revalidatiearts en bij het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (hierna: UWV). Op basis van deze informatie heeft zij in haar advies van 9 augustus 2017 geconcludeerd dat de arbeids-ongeschiktheid met name wordt veroorzaakt door psychische klachten en de daaruit volgende gedwongen opname, maar dat de fysieke klachten eveneens aanleiding geven tot beperkingen. De medisch adviseur heeft opgemerkt dat de fysieke klachten bij de beoordeling ondergeschikt waren en niet zijn beoordeeld vanwege de volledige arbeids-ongeschiktheid op basis van de psychische problematiek.

2.6 Op basis van het advies van zijn medisch adviseur is Verzekeraar tot uitkering onder de Verzekering overgegaan vanaf 5 januari 2016.

2.7 Na vragen van Consument over de einddatum van de uitkering heeft Verzekeraar Consument bij brief van 29 augustus 2019 medegedeeld dat hij tot uiterlijk 5 januari 2024 een uitkering aan Consument zal verstrekken, mits Consument aan de voorwaarden voor uitkering blijft voldoen. Consument kan zich hierin niet vinden en heeft zich hierover bij Kifid beklaagd.

3. Vordering, klacht en verweer

Vordering Consument

3.1 Consument vordert uitkering onder de Verzekering tot 1 oktober 2026 (de datum waarop hij de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt), althans tot 30 november 2024 (zijnde de laatste dag volgend op de maand waarin hij 65 jaar wordt).

Grondslagen en argumenten daarvoor

3.2 Deze vordering steunt, kort en zakelijk weergegeven, op de grondslag dat Verzekeraar toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verplichtingen uit hoofde van de Verzekering. Consument voert hiertoe het volgende aan:

- Bij het afsluiten van de Verzekering is Consument ervan uitgegaan dat een eventuele arbeidsongeschiktheidsuitkering zou worden verstrekt totdat hij de leeftijd zou bereiken waarop hij kon stoppen met werken. De einddatum was gebaseerd op de destijds verwachte AOW-gerechtigde leeftijd van Consument. Nu de AOW-gerechtigde leeftijd in 2024 op 67 jaar is gesteld, dient een uitkering te worden verstrekt tot het moment dat Consument laatstgenoemde leeftijd bereikt.
- Op grond van artikel 3 van de Bijzondere bepalingen dient de uitkering plaats te vinden zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt. Omdat geen sprake is, dan wel zal zijn van (gedeeltelijk) herstel van de fysieke en psychische arbeidsongeschiktheid dient een uitkering te worden verstrekt tot de datum waarop Consument de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt.
- Ingevolge artikel 7 van de Voorwaarden eindigt de Verzekering op de laatste dag volgend op de maand waarin Consument de 65-jarige leeftijd bereikt. Dit is 30 november 2024 en dus niet 5 januari 2024 zoals Verzekeraar stelt.
- Het is bij de meeste verzekeringen ongebruikelijk dat premie moet worden betaald gedurende een periode van arbeidsongeschiktheid.

Verweer Verzekeraar

3.3 Verzekeraar heeft het volgende verweer gevoerd.

- Artikel 2 lid 2 van de Bijzondere bepalingen vermeldt dat de uitkering voor eenzelfde aandoening is beperkt tot 48 maanden. Met de zinsnede ‘voor eenzelfde aandoening’ wordt tot uitdrukking gebracht dat rekening wordt gehouden met perioden dat de uitkering wordt stopgezet omdat verzekerde bijvoorbeeld weer is hersteld maar nadien voor dezelfde aandoening wederom uitvalt en aanspraak maakt op uitkering. Omdat de uitkering is aangevangen per 5 januari 2016 dient Verzekeraar op grond van artikel 2 lid 2 van de Bijzondere bepalingen tot uiterlijk 5 januari 2020 een uitkering te betalen. Verzekeraar heeft evenwel geconstateerd dat Consument arbeidsongeschikt is geworden als gevolg van zowel psychische als lichamelijke klachten en heeft daarom besloten om artikel 2 lid 2 zo toe te passen dat Consument arbeidsongeschikt is als gevolg van twee aandoeningen en dat hij daarom gedurende maximaal 96 maanden, derhalve tot uiterlijk 5 januari 2024 recht heeft op uitkering.
- Artikel 3 lid 2 van de Bijzondere bepalingen, waarop Consument zich beroept, gaat niet over de uitkeringsduur, maar over de (fiscale gevolgen van de) wijze waarop de uitkering wordt uitbetaald.

- De einddatum van de Verzekering is op grond van artikel 7 van de Voorwaarden begrensd tot de leeftijd van 65 jaar en niet tot de pensioengerechtigde leeftijd, zoals Consument betoogt. De Verzekering eindigt dan ook op 30 november 2024, zijnde de laatste dag volgend op de maand waarin Consument 65 jaar wordt.

4. Beoordeling

4.1 Het geschil tussen partijen betreft allereerst de vraag tot wanneer Verzekeraar Consument een uitkering moet verstrekken. Deze vraag moet worden beantwoord aan de hand van de toepasselijke verzekeringsvoorwaarden.

4.2 Partijen verschillen van mening over de uitleg van de verzekeringsvoorwaarden. Verzekeraar stelt zich op het standpunt dat Consument arbeidsongeschikt is door twee aandoeningen en op grond van artikel 2 lid 2 van de Bijzondere bepalingen dan ook recht heeft op 2 maal 48 (= 96) maanden uitkering, derhalve tot uiterlijk 5 januari 2024, mits hij aan de voorwaarden voor uitkering blijft voldoen. Consument daarentegen stelt dat de uitkering op grond van artikel 7 van de Voorwaarden verstrekt moet worden tot in ieder geval 30 november 2024, de maand volgend op die waarin hij de 65-jarige leeftijd bereikt, dan wel tot 1 oktober 2026 omdat de AOW/pensioenleeftijd door de overheid is opgerekt tot 67 jaar en de uitkeringen op grond van artikel 3 lid 2 van de Bijzondere bepalingen dan ook pas eindigen per oktober 2026.

4.3 De Commissie is van oordeel dat uit artikel 2 lid 2 van de Bijzondere bepalingen in niet mis te verstane bewoordingen volgt dat het aantal uitkeringen voor een zelfde aandoening is beperkt tot 48 maanden. De Commissie constateert dat Verzekeraar zich op het standpunt heeft gesteld dat bij Consument sprake is van twee aandoeningen zodat Consument, tenzij tussen nu en 5 januari 2024 bij hem een nieuwe aandoening wordt vastgesteld, recht heeft op uitkering gedurende maximaal 96 maanden, derhalve tot uiterlijk 5 januari 2024 (mits hij aan de voorwaarden voor uitkering blijft voldoen).

4.4 Consument doet naar het oordeel van de Commissie ten onrechte een beroep op artikel 3 lid 2 van de Bijzondere bepalingen en artikel 7 van de Voorwaarden. Artikel 3 van de Bijzondere bepalingen gaat niet over de duur van de uitkering, maar over het moment en de wijze waarop de uitkeringen (bij voorschot) worden voldaan en daarmee wordt niet afgeweken van het in artikel 2 lid 2 van de Bijzondere bepalingen genoemde maximale aantal uitkeringen. Ook artikel 7 van de Voorwaarden heeft geen betrekking op de duur van de uitkeringen. Dit artikel heeft betrekking op de duur van de Verzekering en bepaalt overigens dat de Verzekering eindigt op de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin Consument 65 jaar wordt en niet, zoals Consument stelt, dat de Verzekering eindigt bij het bereiken van de AOW/pensioengerechtigde leeftijd.

Dat Consument het redelijk zou vinden dat de uitkering doorloopt tot de door de overheid verhoogde AOW/pensioengerechtigde leeftijd, is niet een voldoende grond om achteraf af te wijken van de gemaakte afspraken zoals die zijn opgenomen in de Voorwaarden.

4.5 Voor zover Consument stelt dat hij bij het sluiten van de Verzekering er vanuit heeft mogen gaan dat eventuele uitkeringen in geval van arbeidsongeschiktheid zouden voortduren tot de datum van pensioneren, overweegt de Commissie dat dit niet blijkt uit de Voorwaarden en dat Consument deze stelling verder onvoldoende heeft onderbouwd. Met name is niet gesteld of gebleken op grond van welke concrete mededeling van Verzekeraar Consument er op mocht vertrouwen dat hij tot zijn pensioendatum recht heeft op uitkering.

4.6 Tot slot beklaagt Consument zich erover dat de Verzekering niet voorziet in premie-vrijstelling gedurende de periode van arbeidsongeschiktheid. De Commissie overweegt ook hier dat uitgangspunt is hetgeen partijen zijn overeengekomen. Het staat Verzekeraar vrij om de grenzen te bepalen van de risico's waartegen hij wel en waartegen hij geen dekking wenst te verlenen. In dit geval zijn partijen niet overeengekomen dat de verplichting tot het betalen van de premie in geval van arbeidsongeschiktheid komt te vervallen. Consument heeft dan ook geen recht op premievrijstelling.

Conclusie

4.7 De conclusie is dat Verzekeraar niet toerekenbaar is tekortgeschoten in de nakoming van zijn verplichtingen door zich op het standpunt te stellen dat Consument – mits hij aan de voorwaarden voor uitkering blijft voldoen – op basis van de thans bestaande aandoeningen recht heeft op uitkering tot uiterlijk 5 januari 2024. Een uitkering op basis van een nieuwe aandoening zou uiterlijk per de laatste dag van de maand volgend op de maand waarin Consument de 65-jarige leeftijd bereikt eindigen. Ook heeft Consument geen recht op premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. De vordering van Consument wordt dan ook afgewezen.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

De uitspraak heeft de vorm van een niet-bindend advies. Tegen deze uitspraak staat geen hoger beroep open bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. U kunt de zaak nog wel aan de rechter voorleggen.

U kunt, binnen twee weken na de verzenddatum van deze uitspraak, bij de Voorzitter van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening schriftelijk een verzoek indienen tot herstel van kennelijke vergissingen in de uitspraak. U moet daarbij met name denken aan correctie van reken- of schrijffouten en verbetering van namen en data. De volledige procedure met de termijnen die daarbij in acht moeten worden genomen staat beschreven in artikel 40 van het Reglement.